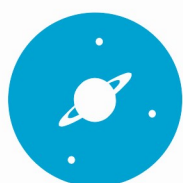

Sprawozdanie z działalności Stowarzyszenia POLARIS - OPP za 2019 rok

...aby wspólnie sięgnąć gwiazd.

25 *lat*
STOWARZYSZENIA
POLARIS - OPP

Spis treści

I. Struktura organizacji	4
1.1 Dane podstawowe	4
1.2 Władze stowarzyszenia	6
1.3 Organy dodatkowe	6
1.4 Poczet	7
II. Czynności prawne i statutowe	8
2.1 Cele statutowe	8
2.2 Formy realizacji	8
2.3 Odpisy uchwał Zarządu	9
2.4 Odpisy uchwał Walnego Zebrania	9
2.5 Odpisy uchwał Komisji Inspekcyjnej	9
2.6 Informacje dodatkowe	10
III. Wykaz głównych działań statutowych	11
3.1 Projekty	11
3.1.1 Własne	11
3.1.2 Obce	13
3.2 Programy	14
3.3 Zjazdy generalne	16
3.4 Konkursy	18
3.5 Akcje	19
3.6 Publikacje	20
3.6.1 Własne	20
3.6.2 Obce	18
3.7 Raport społeczny - dodatek OPP	22
3.8 Odpłatna działalność statutowa	22
3.9 Współpraca instytucyjna	22
IV. Informacje finansowo-kadrowe	23
4.1 Uzyskane przychody	23
4.2 Poniesione koszty	23
4.3 Zasoby kadrowe	24

4.4 Informacje dodatkowe	24
V. Wyróżnienia i podziękowania	25
5.1 Tytuł Polarisowca Roku	25
5.2 Odznaczenia	25
5.3 Nominacje	25
5.4 Podziękowania	26

I. Struktura organizacji

1.1 Dane podstawowe

W 2019 roku organizacja posługiwała się następującymi danymi:

- a) nazwa pełna: **Stowarzyszenie POLARIS – OPP**
- b) nazwa skrócona: **POLARIS-OPP**
- c) siedziba i adres: **Sopotnia Wielka nr bud. 174, skr. poczt. nr 1, 34-340 Jeleśnia, gmina Jeleśnia, powiat Żywiec, woj. śląskie.**
- d) data założenia: **marzec 1994r.**
- e) data rejestracji w Krajowym Rejestrze Sądowym: **28.12.2001r.**
- f) data przerejestrowania na organizację pożytku publicznego: **21.02.2005r.**
- g) organ rejestrujący: **Sąd Rejonowy w Bielsku-Białej, VIII Wydz. Gosp. KRS**
- h) numer KRS-u: **0000076686**
- i) statystyczny numer identyfikacyjny w systemie REGON: **072748515**
- j) numer Polskiej Klasyfikacji Działalności (wg. wykazu w KRS):

I. Działalność nieodpłatna statutowa:

85 32 C	pomoc społeczna bez zakwaterowania
91 33 Z	działalność pozostałych organizacji członkowskich gdzie indziej niesklasyfikowana
33 20 B	działalność usługowa w zakresie instalowania, naprawy i konserwacji instrumentów i przyrządów pomiarowych, kontrolnych, badawczych, testujących, nawigacyjnych
55 23 Z	miejsca krótkotrwałego zakwaterowania pozostałe, gdzie indziej niesklasyfikowane
73 10 A	prace badawczo-rozwojowe w dziedzinie nauk matematyczno-fizycznych i astronomii
73 10 C	prace badawczo-rozwojowe w dziedzinie nauk o ziemi
73 10 D	prace badawczo-rozwojowe w dziedzinie nauk biologicznych i środowiska naturalnego
73 10 G	prace badawczo-rozwojowe w dziedzinie nauk technicznych
73 10 H	prace badawczo-rozwojowe w dziedzinie pozostałych nauk przyrodniczych i technicznych
73 20 I	prace badawczo-rozwojowe w dziedzinie pozostałych nauk humanistycznych i społecznych
74 81 Z	działalność fotograficzna
74 30 Z	badania i analizy techniczne
75 12 Z	kierowanie w zakresie działalności społecznej
74 14 A	doradztwo w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej i zarządzania
92 72 Z	działalność rekreacyjna pozostała, gdzie indziej niesklasyfikowana
93 05 Z	działalność usługowa pozostała, gdzie indziej niesklasyfikowana
22 25 Z	działalność graficzna pomocnicza
70 20 Z	wynajem nieruchomości na własny rachunek
71 33 Z	wynajem maszyn i urządzeń biurowych i sprzętu komputerowego
71 34 Z	wynajem pozostałych maszyn i urządzeń

91 12 Z	działalność organizacji profesjonalnych
----------------	--

II. Działalność odpłatna statutowa:

22 11 Z	wydawanie książek
22 13 Z	wydawanie czasopism i wydawnictw periodycznych
33 20 B	działalność usługowa w zakresie instalowania, naprawy i konserwacji instrumentów i przyrządów pomiarowych, kontrolnych, badawczych, testujących, nawigacyjnych
55 23 Z	miejsca krótkotrwałego zakwaterowania pozostałe, gdzie indziej niesklasyfikowane
73 10 A	prace badawczo-rozwojowe w dziedzinie nauk matematyczno-fizycznych i astronomii
73 10 C	prace badawczo-rozwojowe w dziedzinie nauk o ziemi
73 10 D	prace badawczo-rozwojowe w dziedzinie nauk biologicznych i środowiska naturalnego
73 10 G	prace badawczo-rozwojowe w dziedzinie nauk technicznych
73 10 H	prace badawczo-rozwojowe w dziedzinie pozostałych nauk przyrodniczych i technicznych
73 20 I	prace badawczo-rozwojowe w dziedzinie pozostałych nauk humanistycznych i społecznych
74 81 Z	działalność fotograficzna
74 30 Z	badania i analizy techniczne
75 12 Z	kierowanie w zakresie działalności społecznej
91 33 Z	działalność pozostałych organizacji członkowskich, gdzie indziej niesklasyfikowana
74 14 A	doradztwo w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej i zarządzania
92 72 Z	działalność rekreacyjna pozostała, gdzie indziej niesklasyfikowana
93 05 Z	działalność usługowa pozostała, gdzie indziej niesklasyfikowana
22 25 Z	działalność graficzna pomocnicza
70 20 Z	wynajem nieruchomości na własny rachunek
71 33 Z	wynajem maszyn i urządzeń biurowych i sprzętu komputerowego
71 34 Z	wynajem pozostałych maszyn i urządzeń
91 12 Z	działalność organizacji profesjonalnych

k) numer NIP: **553-22-26-730**

l) oficjalne dane teleadresowe: tel. **33 863-46-93**, adresy

e-mail: polaris@op.pl ; biuro@polaris.org.pl ; ciemnieniebo@op.pl

m) oficjalne strony internetowe:

www.polaris.org.pl – oficjalna witryna Stowarzyszenia POLARIS-OPP

www.ciemnieniebo.pl – serwis Programu Ciemne Niebo – Polska,

www.astroprocent.pl – strona informacyjna Akcji „1% na astronomię”,

www.astroevents.pl – strona dot. działalności odpłatnej statutowej.

1.2 Władze stowarzyszenia

W 2019 roku odbyło się jedno Walne Zebranie członków POLARIS-OPP, które zgromadziło w terminie drugim:

- 05.05.2019r. – **16 członków, w tym 12 z 21 osób uprawnionych do głosowania.**

Zebranie to miało charakter sprawozdawczy.

Organami władzy Stowarzyszenia na przestrzeni 2019 roku były:

Zarząd:

- Prezes Zarządu	- Piotr Nawalkowski
- Wiceprezes Zarządu	- Michał Goraus
- Sekretarz Zarządu	- Krzysztof Dwornik

Komisja Inspekcyjna:

- Przewodniczący Komisji Inspekcyjnej	- Dorota Nistrój
- Członek Komisji Inspekcyjnej	- Wojciech Noga

1.3 Organy dodatkowe

Walne Zebranie z dn. 05.05.2019r. udzieliło absolutorium dla 9-ciu działów tematycznych POLARIS-OPP za okres działalności 2018/2019:

• dział obserwacyjny	- Michał Goraus,
Krzysztof Dwornik
• dział ekologiczny	- Anna Zając
• dział informatyczny	- Jacek Kędziński ¹
• dział współpracy międzynarodowej (DIC)	- Michał Wiśniewski
• dział administracyjno-księgowy	- Elżbieta Nawalkowska
• dział redakcyjny / PR	- Julia Nawalkowska
• dział artystyczny	- Weronika Pikul
• dział techniczny	- Wojciech Nawalkowski ²
Wojciech Noga
• dział fizyczny	- Krzysztof Saroski

Walne Zebranie nie udzieliło absolutorium jednemu koordynatorowi:

• dział lokalny	- Michał Iciek

Jednocześnie dział ten przejęły powołane przez Walne Zebranie koordynatorki:

• dział lokalny	- Wiktoria Dunat,
Natalia Gruszka |
|-----------------|--------------------------------------|

¹ koordynatorzy / członkowie honorowi.

Na wniosek obecnych na Zebraniu członków i kandydatów na koordynatorów Stowarzyszenia POLARIS – OPP, dopisano jako drugą koordynatorkę działu:

- **dział ekologiczny** - **Natalia Krzeszowiak**

oraz dokonano reaktywacji i przemianowania działu z powołaniem nowego koordynatora na stanowisko:

- **dział medyczny** - **Patryk Bończyk**

Podsumowując, Walne Zebranie z dnia 05.05.2019r. ustanowiło strukturę jedenastu działów tematycznych POLARIS-OPP z następującą obsadą:

- **dział obserwacyjny** - **Michał Goraus, Krzysztof Dwornik**
- **dział ekologiczny** - **Anna Zając, Natalia Krzeszowiak**
- **dział informatyczny** - **Jacek Kędziński²**
- **dział współpracy międzynarodowej (DIC)** - **Michał Wiśniewski**
- **dział administracyjno-księgowy** - **Elżbieta Nawalkowska**
- **dział medyczny** - **Patryk Bończyk**
- **dział PR (redakcyjny)** - **Julia Nawalkowska**
- **dział artystyczny** - **Weronika Pikul**
- **dział techniczny** - **Wojciech Nawalkowski², Wojciech Noga**
- **dział lokalny** - **Wiktoria Dunat, Natalia Gruszka**
- **dział fizyczny** - **Krzysztof Saroski**

1.4 Poczet

W 2019 roku w strukturach Stowarzyszenia POLARIS - OPP zarejestrowanych łącznie było **25** osób z terenu całej Polski (w 2018 roku było 21 osób).

W okresie tym Zarząd Stowarzyszenia POLARIS – OPP zawiesił w prawach członkowskich 4 osoby, natomiast przyjął do grona organizacji 4 nowe osoby. Poczet łącznie składał się więc z: 11 koordynatorów, 2 zwyczajnych, 5 korespondencyjnych, 4 początkujący, 4 członków honorowych. Odnotowano także aktywność 3 członków wspierających.

Na dzień 31 grudnia 2019 rok, poczet członków Stowarzyszenia POLARIS - OPP liczył 21 osób fizycznych.

Dodatkowe statystyki dostępne są w siedzibie Stowarzyszenia POLARIS – OPP za pośrednictwem Wiceprezesa Zarządu.

² koordynatorzy / członkowie honorowi.

II. Czynności prawne i statutowe

2.1 Cele statutowe

W 2019 roku obowiązywał następujący cel statutowy Stowarzyszenia POLARIS – OPP:

„podejmowanie działań z zakresu pomocy społecznej oraz nauki, a w szczególności przeciwdziałanie defaworyzacji społecznej poprzez astronomię, meteorologię, ekologię i inne pokrewne nauki ściśle na rzecz społeczeństwa ze szczególnym uwzględnieniem terenów wiejskich i małomiasteczkowych, a zwłaszcza dzieci, młodzieży oraz członków stowarzyszenia”.

2.2 Formy realizacji

Cel statutowy realizowany był w następujących formach i zakresach zgodnie z § 6 Statutu Stowarzyszenia POLARIS – OPP:

- a) grupowe i indywidualne przeprowadzanie naukowych sesji obserwacyjnych zarówno w czasie dnia jak i nocy opartych na równouprawnieniu wszystkich ich uczestników oraz szerzących aktywne postawy,
- b) powoływanie działów tematycznych w zakresie różnorodnej tematyki odwołującej się bezpośrednio lub pośrednio do astronomii, przeciwdziałających defaworyzacji społecznej,
- c) przeciwdziałanie marginalizacji osób i popadaniu w patologie poprzez angażowanie ich w prace naukowe i dydaktyczne na polach astronomii, ekologii i meteorologii oraz innych dziedzin reprezentowanych przez działy tematyczne,
- d) podejmowanie działań w zakresie poprawy stanu środowiska naturalnego w kontekście ekologii na rzecz mieszkańców i przyrody rodzimej, ze szczególnym uwzględnieniem ochrony ciemnego nieba,
- e) organizowanie przedsięwzięć edukacyjnych dla zainteresowanych ww. naukami, szerząc wzajemną współpracę i tolerancję kulturową,
- f) działalność wydawnicza w postaci publikacji opracowań, periodyków, książek, informatorów, stron internetowych i innych materiałów dot. tematyki działalności Stowarzyszenia,
- g) współpracę i wspieranie innych podmiotów organizacyjnych oraz osób indywidualnych działających w zakresie realizacji celu statutowego włącznie z udostępnianiem wyników działań Stowarzyszenia do własnych prac naukowych,
- h) prowadzenie badań naukowych w zakresie astronomii, ekologii i meteorologii oraz innych dziedzin reprezentowanych przez działy tematyczne przy zaangażowaniu młodzieży wiejskiej i zagrożonej patologiami,
- i) organizowanie programów, konkursów, projektów, akcji i innych prac przeciwdziałających defaworyzacji,
- j) wykonywanie analiz, pomiarów, prac badawczo-rozwojowych, usług specjalistycznych, makiet i modeli, szkiców, obserwacji technicznych i innych czynności dotyczących dziedzin reprezentowanych przez działy tematyczne angażujące do aktywności osoby zagrożone defaworyzacją społeczną,
- k) udzielanie pomocy merytorycznej, technicznej, społecznej, personalnej i doradczej na rzecz sektora społecznego, samorządowego i gospodarczego w zakresie dziedzin reprezentowanych przez działy tematyczne i angażujące do aktywności osoby zagrożone defaworyzacją społeczną,
- l) podejmowanie działań związanych z „astroturystyką” przy zaangażowaniu osób

- pozostających w sferze defaworyzacji społecznej, włącznie z organizowaniem miejsc krótkotrwałego zakwaterowania,
- f) wynajmowanie lokali, nieruchomości, maszyn, urządzeń i innego sprzętu dla podmiotów, których działania dotyczą osób pozostających lub zagrożonych defaworyzacją społeczną.

Szczegółowy opis realizacji celu statutowego w rozdziale III.

2.3 Odpisy uchwał Zarządu

Przez okres 2019 roku Zarząd Stowarzyszenia POLARIS – OPP zbierał się łącznie 4 razy w następujących terminach i miejscach:

- 1) 24.03.2019r. – Katowice,
- 2) 07.07.2019r. – Katowice,
- 3) 30.09.2019r. – Ruda Śląska,
- 4) 29.12.2019r. – Sopotnia Wielka.

W trakcie ww. zebrań podjęto łącznie **1 uchwałę** o następującej treści:

Nr uchwały	Data podjęcia	Treść uchwały
ZZ/24/03/2019/A/14.	24.03.2019	dot. terminów Walnego Zebrania w 2019r.

Pełna treść uchwał oraz protokołów z Zebrań Zarządu dostępna jest w siedzibie Stowarzyszenia POLARIS – OPP za pośrednictwem Sekretarza Zarządu.

2.4 Odpisy uchwał Walnego Zebrania

W 2019 roku miało miejsce jedno Walne Zebranie członków POLARIS-OPP, które podjęło łącznie **3 uchwały** dot. następujących sfer działalności:

Lp.	Nr uchwały	Treść uchwały
1.	WZ/05/05/2019/A/5.	dot. Sprawozdania z działalności Stowarzyszenia POLARIS-OPP za 2018 rok
2.	WZ/05/05/2019/B/6.	dot. zatwierdzenia protokołu z kontroli Stowarzyszenia POLARIS-OPP za 2018 rok
3.	WZ/05/05/2019/C/7.	dot. wysokości składek członkowskich na sezon 2019/2020.

2.5 Odpisy uchwał Komisji Inspekcyjnej

W 2019 roku miało miejsce jedno zebranie Komisji Inspekcyjnej POLARIS-OPP:

- a) 24.08.2019r. – Sopotnia Wielka.

na którym Komisja Inspekcyjna nie podjęła żadnych uchwał.

Jednocześnie Komisja Inspekcyjna wykonała kontrolę Stowarzyszenia POLARIS – OPP w dniu 24.08.2019r.

Protokół dostępny jest za pośrednictwem Przewodniczącej Komisji Inspekcyjnej.

2.6 Informacje dodatkowe

03.07.2019r. w siedzibie Stowarzyszenia POLARIS – OPP odbyła się połączona kontrola projektowa przedstawicieli z Urzędu Marszałkowskiego Województwa i LGD Żywiecki Raj w związku z realizowanymi projektami przez Fundację Satelitarną Polarisu i Stowarzyszenie POLARIS – OPP. Czynności kontrolno-wizytacyjne zakończyły się pomyślnie i nie zgłoszono żadnych uwag.

25.09.2019r. do Sopotni Wielkiej przybył przedstawiciel Komisji Europejskiej prowadzący ewaluację dziennikarską projektów dofinansowanych ze środków UE. Spotkanie odbyło się w siedzibie Stowarzyszenia POLARIS – OPP jak i jej przyległościach, czyli stojącym nieopodal Sferycznym Ogrodzie Badawczym, który stał się projektem modelowym prezentowanym jako jeden z najciekawszych, spośród blisko kilkuset ewaluowanych przez Komisję.

III. Wykaz głównych działań statutowych

3.1 Projekty

3.1.1 Własne³

Stowarzyszenie POLARIS – OPP złożyło w 2019 roku **5 wniosków** na projekty dotacyjne (sygn. wew. akt – *N-Copernicus, Orbiter, Phobeter, Ran, Spe*) do czterech instytucji krajowych i europejskich, z czego trzy otrzymały zgodę na finansowanie, a dwa zostały odrzucone. Natomiast na przestrzeni 2019 roku kontynuowane były także projekty dotacyjne *Libertas, Janssen, Kepler 1, Kepler 2* z 2018 roku.

Specyfika projektów dotacyjnych prowadzonych przez Stowarzyszenie POLARIS – OPP w 2019 roku:

- **Janssen [JAN]** – okres realizacji od 1 stycznia 2019r. do 31 grudnia 2019 roku. Tytuł projektu: "Sferyczny Ogród Badawczy". Dotujący: Narodowa Agencja Europejskiego Korpusu Solidarności. Projekt ten, to jeden z pierwszych, jakie zostały dofinansowane w Polsce ze środków Komisji Europejskiej w ramach nowo otwartego konkursu EKS, wywodzącego się nieco z programu Erasmus+ oraz przypominającego niegdyś Program Młodzież i Program Młodzież w Działaniu (vide sprawozdania Stowarzyszenia POLARIS – OPP z lat 2001-2008). Pomysł projektu zrodził się w głowach grupy młodych ludzi skupionych wokół naszej organizacji, a w szczególności koordynatorek działu ekologicznego, które wraz z młodzieżą lokalną postanowiły zainicjować temat naturalnego rolnictwa, walki z niezdrowymi nawykami żywieniowymi, a przede wszystkim brakiem aktywności i bierności młodzieży w zakresie upraw własnych, przydomowych ogródków. Aby jednak uatrakcyjnić tematykę zdrowej żywności i odejścia od konsumpcjonizmu dyskontowego, zaproponowano zbudowanie czasowej konstrukcji namiotowej pn. Sferyczny Ogród Badawczy. Projekt spotkał się z ogromnym entuzjazmem i zainteresowaniem zarówno wśród dzieci i młodzieży lokalnej jak i turystów, grup wycieczkowych czy nawet seniorów i naukowców odwiedzających Sopotnię Wielką. Odbywały się szeregi spotkań pielęgnacyjnych od siewów po uprawę, aż do zbiorów i degustacji wyhodowanych roślin jadalnych. Spotkaniom towarzyszyły liczne warsztaty, prelekcje zaproszonych gości, wycieczki do gospodarstwa ekologicznego, konkursy, a nawet koncerty z muzyką pod sferyczną konstrukcją czy nocowanie na hamakach podwieszonych u sklepieniu kopuły. Projekt został wybrany jako modelowy do prezentowania przez Komisję Europejską na terenie wszystkich krajów Wspólnoty w ramach Programu EKS. W projekcie Sferycznego Ogródu Badawczego udział wzięło kilkaset osób, zaś budżet dwutranszowej dotacji wyniósł prawie 40tys. zł.

³ realizacja projektów zgodna z § 6 Statutu Stowarzyszenia POLARIS – OPP.

- Libertas [LIB]** – okres realizacji od 01 lutego 2019r. do 15 września 2019 roku. Tytuł projektu: "Sferyczny Ogród Badawczy". Dotujący: Żywiec Zdrój S.A. w ramach Lokalnych Inicjatyw Społecznych 2018. To druga dotacja celowa na ten sam projekt, dofinansowany nieco później ze środków Europejskiego Korpusu Solidarności. Obie dotacje korelowały ze sobą i miały na celu przede wszystkim wzmocnienie aktywnych postaw młodzieży lokalnej wobec przeciwdziałaniu niezdrowym nawykom żywieniowym oraz zaprzestaniu rolnictwa ekologicznego i w ogóle rolnictwa na tym terenie. Początkowo mała „szklarnia” pod projektowanym do 2,5m. namiotem w kształcie kopuły, rozrosła się do blisko 7m., gdzie pod stalową konstrukcją zlokalizowanych zostało aż 30 donic heksagonalnych, doniczek, skrzynek ogrodowych i innych elementów do samodzielnej uprawy roślin jadalnych. Całością opiekowała się grupa koordynatorów składających się ze studentów i młodych ludzi wkraczających dopiero na rynek pracy, zaś pomysł został także wzbogacony o automatyzację systemów kontroli środowiska i sterowania oświetleniem, dzięki wykonanym rozwiązaniom przez członków Stowarzyszenia POLARIS – OPP, m.in. za sprawą wsparcia jakie udzieliła firma WAGO w zakresie osprzętu. Zgłoszone do konkursu rozwiązanie techniczne przez jednego z głównych wykonawców okazało się na tyle medialne i ciekawe, iż firma WAGO przydzieliła specjalny voucher na kolejny sprzęt w ramach tytułu Mistrza Automatyki 2019r. w Polsce. Projektowi towarzyszył spory rozgłos medialny jak również sięgające prawie 1 tys. zwiedzających grono zainteresowanych tym projektem, pomimo faktu, iż dotacja wynosiła zaledwie 10 tys. zł.
- Phobeter [PHO]** – okres realizacji od 30 kwietnia 2019r. do 30 listopada 2019 roku. Tytuł projektu: „25 lat bliżej nieba w gminie Jeleśnia”. Dotujący: Urząd Gminy Jeleśnia. Kolejny miniprojekt wsparty symboliczną kwotą 2 tys. złotych ze środków samorządowych, umożliwił przede wszystkim zakup zużywalnego wyposażenia, nagród i pokrycie drobnych wydatków na cele popularyzatorskie, a przede wszystkim aktywizacyjne młodzieży lokalnej z gminy Jeleśnia. W ramach tego zadania publicznego odbywały się liczne spotkania astronomiczne, pokazy nieba, warsztaty biologiczne i botaniczne, wydarzenia towarzyszące VII Festiwalowi Ciemnego Nieba, czy w końcu prelekcje zaproszonych gości i wykłady na Sali Wielofunkcyjnej przy Obserwatorium Astronomicznym. W projekcie było zaangażowanych stale ok. 30-tki uczestników.
- Kepler 1 [KEP1]**– okres realizacji od 28 maja 2019r. do 30 listopada 2019 roku. Tytuł projektu: "Niebo naszych dziadków". Dotujący: LGD Żywiecki Raj / Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego. Ten podwójny projekt (z uwagi na dwie, realizowane jednocześnie dotacje z tego samego konkursu grantów), skierowany był jak i jego „brat” na budowanie więzi międzypokoleniowych w ramach systematycznych spotkań, wykładów i wspólnych obserwacji ciemnego nieba na terenie Sopotni Wielkiej, w których uczestniczyli zarówno seniorzy jak i młodzież lokalna. To pierwszy w historii Stowarzyszenia POLARIS – OPP grant pozyskany na cele prowadzenia dialogu międzypokoleniowego, który zakończył się ogromnym sukcesem i zaangażowaniem blisko 400 osób z regionu. Największe jego efekty można było zobaczyć w okresie wakacji, kiedy to na wykłady organizowane w Sali Wielofunkcyjnej przy Obserwatorium Astronomicznym przybywało systematycznie ponad 50os. na jedno spotkanie. Cykl tych prelekcji prowadzonych przez zaproszonych gości z Planetarium Śląskiego czy Instytutu Fizyki Jądrowej PAN, zaowocował wieloma ciekawymi relacjami w oparciu o astronomię i nauki pokrewne. Ciemne niebo stało się nie tylko elementem

wspomnień historycznych, relacji dziadków czy badań nowoczesnymi technologiami z udziałem młodzieży, ale i uskuteczniło dodatkowo czynny program ograniczenia zanieczyszczenia sztucznym światłem na terenie Sopotni Wielkiej, dzięki prowadzonym, pokazowym warsztatom modernizacyjnym oświetlenia przydomowego. W projekcie o wartości ok. 30 tys. zł. zaangażowanych było kilkunastu koordynatorów, kilkaset osób uczestniczących i kilka gospodarstw biorących udział w warsztatach modernizacji oświetlenia.

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”.

- **Kepler 2 [KEP2]** – okres realizacji od 1 czerwca 2019r. do 31 października 2019 roku. Tytuł projektu: "Z pogodą za pan brat". Dotujący: LGD Żywiecki Raj / Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego. To drugi projekt realizowany jednocześnie na przestrzeni 2019 roku z dotacji konkursu grantowego pn. Dialog międzypokoleniowy, w którym udział wzięło kilkadziesiąt osób w różnym wieku (głównie seniorzy 50+ oraz dzieci i młodzież), której tematem wspólnym okazały się spotkania pogodowe i warsztaty meteorologiczne, prowadzone na zrewitalizowanym ogródku ASTROMETEO Stowarzyszenia POLARIS – OPP, założonego już w 2004 roku nieopodal siedziby na użyczonym polu. W ramach tej twardej jednak operacji wykonano prawie 100m. chodnik prowadzący do urządzeń meteorologicznych, wymieniono czujniki i maszty, dobudowano nowe punkty pomiarowe i wyposażono je w dedykowane oprogramowanie dostępne również za pośrednictwem strony www.pomiary.polaris.org.pl Przez ogródek przetoczyły się także liczne grupy odwiedzających w ilości ok. 300 osób, a wzdłuż ścieżki oświetlonej prawidłowymi oprawami chroniącymi ciemne niebo, rozmieszczono plansze i tablice informacyjne o pogodzie. Dwutranszowy grant wymagający również wkładu własnego, nie przekroczył sumy 50tys. złotych.
- **N-Copernicus [N-Cop]** – okres realizacji od 1 czerwca 2019r. do 30 listopada 2019 roku. Tytuł projektu: "Dark Sky Poland". Dotujący: Narodowy Instytut Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego. Projekt, będący efektem wieloletnich starań o dotację celową na Program Ciemne Niebo, został uskuteczniiony w ramach konkursu Funduszu Inicjatyw Społecznych na 2019 rok,

Dofinansowano przez Narodowy Instytut Wolności - Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego ze środków Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich na lata 2014-2020

Program Fundusz Inicjatyw Obywatelskich na lata 2014-2020

FIO

uzyskując dotację nieco ponad 138tys. zł. na zintensyfikowanie działań na rzecz ochrony ciemnego nieba w pięciu regionach Polski: Bieszczadach Zachodnich, Warmii, okolicach Puszczy Noteckiej, Izerach oraz Beskidzie Żywieckim. Posłużyły do tego liczne zabiegi jak najpierw rekrutacja liderów regionalnych Programu, przeszkolenie ich w Sopotni Wielkiej, a następnie doposażenie i wsparcie w działaniach terenowych. Tak oto wybrana piątka działaczy Programu Ciemne Niebo – Polska, zaangażowała się w przeróżne działania edukacyjne, popularyzatorskie, aktywizacyjne mieszkańców, aż po widoczne dowody działań jak zmiany oświetlenia przydomowego czy zawarte porozumienia o ograniczeniu zanieczyszczenia światłem w gminach Baligród, Świeradów-Zdrój czy w Dobrym Mieście. Poczyniono również starania o uzyskanie przez jedną z lokalizacji tytułu miejscowości, gdzie chroni się ciemne niebo z międzynarodowym certyfikatem, a

także zbudowano zespół specjalistów, którego wartością dodaną było ukonstytuowanie stałego Komitetu Naukowego Ogólnopolskiej Konferencji nt. Zanieczyszczenia Sztucznym Światłem. Projektem zainteresowała się także Telewizja Polska w ramach programu Astronarium, którego odcinek nagrano zmontowano m.in. w Sopotni Wielkiej nt. czynnej ochrony ciemnego nieba. Uruchomiono pierwszy w Polsce, zdalny punkt konsultacyjny jako biuro Programu Ciemne Niebo oraz mobilny patrol bazujący na odnowionym i zmodernizowanym ponownie samochodzie marki Tarpan 239D. Z jego pomocą przeprowadzono szereg wyjazdów (głównie po okolicach siedziby), dostarczając sprzęt i montując prawidłowe oświetlenie z mieszkańcami zainteresowanymi ograniczeniem ucieczki sztucznego światła w niebo. Podobne działania poprowadzono w Baligródzie, Dobrym Mieście i Orlu w Izerach, jednak największe efekty udało się uzyskać działaczowi lokalnemu w Izdebnie, gdzie zmianę oświetlenia dokonało wspólnie kilkanaście gospodarstw. Dzięki dotacji udało się zaangażować kilkaset osób w przeróżne działania na terenie pięciu regionów kraju jak i pomóc dodatkowo poradą lub bezpośrednimi działaniami kolejnym kilkudziesięciu osobom z innych miast i miejscowości w Polsce. Był to pierwszy tak duży projekt dotacyjny skierowany bezpośrednio na działania miękkie Programu Ciemne Niebo Stowarzyszenia POLARIS – OPP i obejmujący kilka regionów kraju.

- **Orbital [ORB]** - okres realizacji od 1 lipca 2019r. do 31 grudnia 2021 roku. Tytuł projektu: "Misja po Układzie Słonecznym". Dotujący: Narodowy Instytut Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego. Przedsięwzięcie rozwojowo-misyjne dofinansowane z Programu Rozwoju Organizacji Obywatelskich w

Dofinansowano przez Narodowy Instytut
Wolności - Centrum Rozwoju Społeczeństwa
Obywatelskiego ze środków Programu
Rozwoju Organizacji Obywatelskich
na lata 2018-2030

Program Rozwoju
Organizacji
Obywatelskich
na lata 2018-2030
PROO

ramach Priorytetu 1a, to prawdziwy „rarytas” wśród pozyskanych dotychczas dostacji i ogromny skok rozwojowy dla naszego Stowarzyszenia w ostatniej dekadzie. „Misja po Układzie Słonecznym” to koncepcja zbudowana o wnikliwą analizę dotychczasowej działalności POLARIS-OPP oraz opierająca się o wyciągnięte wnioski i perspektywy usamodzielnienia budżetowego tejże organizacji, zakładającą znaczącą przebudowę tzw. „III filaru” finansowania działalności statutowej w postaci Astroeventów. Celem przedsięwzięcia jest stworzenie unikatowej na skalę nie tylko całego kraju, ale i Europy – autorskiej wystawy opierającej się o pneumatyczne modele planet Układu Słonecznego, które dzięki dużym rozmiarom do kilku metrów średnicy, pozwalałyby wejść zwiedzającym do środka i odbyć czegoś w rodzaju wymyślonej podróży kosmicznej. Każda z planet została tak opracowana, aby stworzyć niezapomniane wrażenie i odczucia symbolizujące konkretne zjawiska i warunki panujące na danej planecie, z zachowaniem oczywiście wszystkich, niezbędnych zasad bezpieczeństwa. Przedsięwzięcie o blisko półmilionowym budżecie zakłada produkcję, całkowite wyposażenie jak i przetestowanie tego typu wystawy w okresie trzech lat od rozpoczęcia działań. Przewidziano także silną kampanię marketingową wśród odbiorców branży eventowej, zawiązanie partnerstwa strategicznego z biznesem, bliską współpracę z naukowcami, specjalistami i prawie 100-tką wolontariuszy. Docelowo oprócz unowocześnienia tej, doskonale funkcjonującej w poprzednich latach sfery działalności Stowarzyszenia POLARIS – OPP, przedsięwzięcie zakłada udział ok. 6 tys. osób i wykonanie 10 eventów w

kilku miastach Polski. Przewidziano także działania alternatywne i zaradcze w sytuacji ryzyka implementacyjnego, jak rozszerzająca się epidemia koronawirusa SARS-CoV-2 na świecie pod koniec 2019r., mogąca zablokować wiele dziedzin życia i aktywności obywatelskiej. Z uwagi na daleko zakrojone działania, przedsięwzięcie przewiduje także częściowe inwestycje w środki transportu oraz infrastrukturę towarzyszącą (stalowy magazyn) oraz utrzymanie strategicznych dla realizacji tego zadania, miejsc pracy przez 3 lata. W 2019 roku powstało już 6 z docelowo 10 pneumatycznych kul planetarnych oraz wykonano jeden, testowy Astroevent o charakterze Pikniku z Astronomią w Stryszawie, w którym wzięło udział kilkaset osób.

3.1.2 Obce⁴

W 2019 roku Stowarzyszenie POLARIS-OPP nie współrealizowało jako oficjalny partner żadnych, istotnych projektów zewnętrznych.

3.2 Programy

W 2019 roku funkcjonowały następujące programy własne POLARIS-OPP, powołane przez Zarząd Stowarzyszenia w celu skuteczniejszej realizacji działań statutowych:

„Przybliżmy dzieciom niebo” – głównymi działaniami programu własnego były prowadzone zajęcia z zakresu astronomii obserwacyjnej i teoretycznej wśród dzieci i młodzieży z terenu gminy Jeleśnia (w ramach projektu Phobos) oraz regionu Żywiecczyzny w ramach projektów Kepler 1 i Dark Sky Poland. Były to zarówno działania w terenie w postaci pokazów nieba przez teleskopy jak i prelekcje zaproszonych gości, specjalistów czy popularyzatorów tematyki związanej z niebem. Do szczególnych momentów można zaliczyć VII Festiwal Ciemnego Nieba, gdzie pomimo bardzo kapryśnej pogody w postaci intensywnych opadów deszczu w główną noc obserwacyjną, w programie zastępczym na hali sportowej w Sopotni Wielkiej zebrało się ok. 100os., aby wysłuchać prelekcji, pokazów wirtualnego nieba czy opowiadania o szeroko pojętej tematyce nieba. W blisko 50% była to młodzież i dzieci. Podobnie sytuacja wyglądała na przestrzeni 2019 roku w przypadku zwiedzania kopuły Obserwatorium Astronomicznego, którą odwiedziło ponad 200 młodych ludzi, a także zwiedzanie ogródka dydaktyczno-pomiarowego ASTROMETEO, w ramach projektu Kepler 2 czy makiety Sopotni Wielkiej 2050, gdzie mówi się m.in. o zanieczyszczeniu światłem i zjawiskach astronomicznych na niebie. Te atrakcje łącznie odwiedziło ok. 600 dzieci. Bardzo duże zainteresowanie wśród dzieci i młodzieży wzbudziły także działania wyjazdowe w ramach projektu Dark Sky Poland (syg. N-Cop), gdzie m.in. kilkadziesiąt młodych osób uczestniczyło w obserwacjach nocnego nieba w Baligródzie, Dobrym Mieście czy Izdebnie, realizowane przez liderów regionalnych Programu. Szacuje się, iż w tym projekcie działaniami objęte zostało ok. 150 uczestników młodocianych, zaś podczas Pikników z Astronomią w Stryszawie czy

⁴ realizacja projektów obcych zgodna z § 6 Statutu Stowarzyszenia POLARIS – OPP.

grupie WGW w Chorzowie, Żywcu i Węgierskiej Górze, kolejne kilkaset dowiedziało się czegoś nowego o niebie (nie tylko tym ciemnym – jak pokazuje przykład publicznych pokazów nieba na rynku w Żywcu podczas tranzytu Merkurego na tle tarczy Słońca).⁵

„**Ciemne Niebo**” – działania tego programu to swoistego rodzaju szczyt, który miał miejsce na przestrzeni 2019 roku. Stało się to głównie za sprawą projektu N-Cop, realizowanego na terenie nie tylko samej Sopotni Wielkiej czy Żywiecczyny, ale i w innych regionach kraju. Grupa specjalistów wyłoniona głównie za sprawą Ogólnopolskiej Konferencji nt. Zanieczyszczenia Światłem w poprzednich latach, dokonała przeszkolenia i teoretycznego przygotowania piątki działaczy regionalnych, którzy podjęli mniej lub bardziej owocne działania w swoich obszarach: Izery, gmina Sieraków, Dobre Miasto, gmina Baligród i Sopotnia Wielka. Efektem tych prac było także wypracowanie pisemnym porozumień z kolejnymi samorządami (Świeradów-Zdrój, Dobre Miasto, Baligród), a także zawiązanie pierwszych partnerstw w zakresie dystrybucji prawidłowego oświetlenia przez lokalne firmy z branży elektrycznej z tych regionów. Udało się także utworzyć centralne biuro Programu Ciemne Niebo, jak również mobilny patrol samochodowy przed zanieczyszczeniem sztucznym światłem, na pokładzie którego znalazł się elektryk, działacz programowy i osoba znająca lokalne środowisko społeczne, aby móc przekonywać mieszkańców do zmiany oświetlenia przydomowego na prawidłowe. W ramach projektu Kepler 1 prowadzone były nie tylko szkolenia i prelekcje w zakresie prawidłowych rozwiązań, ale i odbywały się konkretne warsztaty w zgłaszających się do tego celu gospodarstwach na terenie Sopotni Wielkiej i okolic. Temat ochrony ciemnego nieba stał się także tematem przewodnim odcinka Astronarium TVP. Działania programu były prezentowane m.in. podczas takich wydarzeń jak wrześniowa konferencja EALPO w Krakowie, Space Forum w Olsztynie czy w Toruniu dla pracowników i działaczy Astrobaz w woj. kujawsko-pomorskim, na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego. Szacuje się, iż na przestrzeni 2019 roku w działaniach Programu bezpośrednio wzięło udział ok. 1 tys. osób.⁶

„**Wypadowa Grupa Wykładowa – WGW**” – działania tej formacji prelekcyjnej Stowarzyszenia POLARIS – OPP również były prowadzone intensywnie na przestrzeni 2019 roku, pomimo wielu innych działań absorbujących zaangażowanie członków naszej organizacji. Grupa WGW realizowała prelekcje w głównej mierze związane z tematyką ochrony ciemnego nieba, meteorologii, astronomii obserwacyjnej, astronautyki, botaniki – biologii – rolnictwa ekologicznego, a także innych dziedzin pokrewnych w takich miejscowościach jak np.: Łodygowice, Katowice, Węgierska Górka, Żywiec, Korbielów, Jeleśnia, Bielsko-Biała, Imielin, Dobre Miasto, Świeradów-Zdrój, Baligród, Sieraków, Toruń, Olsztyn, Kraków, Stryszawa, Gliwice i inne. Najwięcej działań wyjazdowy wykonano w ramach projektów N-Cop oraz Orbital. Łączna liczba osób objętych działaniami szeroko rozumianej grupy WGW POLARIS-OPP to ponad 2 tys. osób. W pracy WGW na przestrzeni 2019 roku najczęściej angażowali się: NAWPI (~25 prelekcji), NOGWO (~20 prelekcji), KRZNA, NAWJU (~15 prelekcji), BONPA, DWOKR, ZAJAN, GORMI, KEDJA, SARKR, KONJA, NAWWO (<10 prelekcji). W statystykach przyjęto zasadę: 1 wyjazd WGW = 1 prelekcja + 1 za każdą 1h. działań / wystąpienie / szkoleń itp. lub x n za Astroeventy i

⁵ realizacja programu zgodna z § 6 Statutu Stowarzyszenia POLARIS – OPP.

⁶ realizacja programu zgodna z § 6 Statutu Stowarzyszenia POLARIS – OPP.

Pikniki z Astronomią, w których podczas jednej godziny szkolono więcej niż jedną grupę, gdzie litera n oznacza ilość przeszkolonych grup.⁷

„1000+ na dział” — w 2019 roku program objął wsparciem funkcjonowanie wielu działów tematycznych, choć ich koordynatorzy często nie wnioskowali bezpośrednio o dotacje wewnętrzne czy sprzęt, ale przejmowali zgodnie z Regulaminem działów tematycznych POLARIS-OPP i Statutem, pierwszeństwo do prowadzenia i koordynowania działań związanych z podejmowaną przez nie tematyką. Takimi przykładami są m.in. dział ekologiczny, techniczny czy lokalny, których budżety opiewały na kilkadziesiąt tysięcy złotych z uwagi na realizowane projekty dotacyjnej jak Janssen i Libertas (ekologiczny), Orbital (techniczny) czy Kepler 1 i Kepler 2 (lokalny). W przypadku tych trzech działów prawie wszyscy koordynatorzy otrzymali również niewielkie wynagrodzenia za zaangażowanie w realizację wybranych zadań czy prac zleconych. W sprzęt obserwacyjny począwszy od luksomierzy, po czujniki SQM, szerokokątne okulary do teleskopu, a nawet pokazowe oprawy chroniące ciemne niebo przed zanieczyszczeniem sztucznym światłem, wzbogacił się dział obserwacyjny. Budżet tego działu wyniósł wraz z wynagrodzeniami ok. 12 tys. złotych, zaś o bezpośrednio środki zawnioskował reaktywowany dział medyczny, któremu przypadł zestaw ratownictwa medycznego za sumę ponad 1000zł., a nieco mniejsze środki zostały przyznane dla działu PR i administracyjno-księgowego podtrzymując tylko niejako prowadzone przez nich działania⁸.

1000+

3.3 Zjazdy generalne

Na przestrzeni 2019 roku odbyły się następujące zjazdy oficjalne Stowarzyszenia POLARIS – OPP:

23 lutego 2019r. odbył jeden z najliczniejszych zjazdów koordynatorskich inaugurujący niejako działania projektowe w większym zespole w I kwartale 2019r. na terenie Sopotni Wielkiej. Siódemka młodych ludzi związanych ze Stowarzyszeniem POLARIS – OPP zajęła się głównie pracami przy założeniu Sferycznego Ogrodu Badawczego, obmiarami, przygotowaniem zaplecza i sprzętu do prac pod kopułową konstrukcją, a także odbyło się duże spotkanie z młodzieżą lokalną na Sali Wielofunkcyjnej. Przeprowadzono i uzupełniano ankiety nawyków żywieniowych, pytano jakie rośliny będą chcieli uczestnicy uprawiać w swoim pikowniku, a także podzielono główne zadania wśród zespołu.⁸

W dniach **1 - 5 maja 2019r.** odbył się w coroczny, tradycyjny już zjazd pn. **Majówka z Astronomią** Stowarzyszenia POLARIS - OPP w Sopotni Wielkiej, do której zaproszeni byli zarówno członkowie naszej organizacji (ponad 15os.) z tytułu zjazdu wiosennego, ale i goście oraz osoby niezrzeszone do uczestnictwa w szeregu warsztatów i atrakcji. Program długiego weekendu majowego 2019 przewidywał m.in. obserwacje i pokazy nieba przez teleskop wraz ze zwiedzaniem kopuły

⁷ realizacja programu zgodna z § 6 Statutu Stowarzyszenia POLARIS – OPP.

Obserwatorium Astronomicznego, seanse na pokładzie Stacji Kosmicznej YSS, prezentacje makiety Sopotni Wielkiej 2050, ale i wyjątkowe wydarzenia rozpoczynające obchody 25-lecia działalności Stowarzyszenia POLARIS - OPP. Można było do nich zaliczyć wystawę zdjęć z ciekawszych, ale często losowy wybranych działań statutowych naszej organizacji na przestrzeni ostatnich 25 lat, jak również uroczysta kolacja z „astronomicznym” tortem w Centrum Konferencyjnym VESTA. Rekordowa była także frekwencja na majowym, Walnym Zebraniu, które odbyło się pod koniec tego wiosennego spotkania.⁸

Majówka z Astronomią 2019

10-11 sierpnia 2019r. odbył się największy, wakacyjny zjazd przygotowany przez Stowarzyszenie POLARIS – OPP przy współpracy z Urzędem Gminy Jeleśnia i Liceum Ogólnokształcącym w Żywcu – **VII Festiwal Ciemnego Nieba.**

VII FESTIWAL CIEMNEGO NIEBA
10/11 sierpnia 2019r. Sopotnia Wielka

niebo muzyka teleskop

W programie:

- prelekcje o niebie,
- pokazy teleskopowe,
- Perseidy przy muzyce na żywo,
- wykłady specjalistów i naukowców,
- spotkanie z serii „Niebo naszych dziadków”,
- wspólne prognozy w stacji ASTROMETEO,
- zwiedzanie Sferycznego Ogrodu Badawczego,
- astrolurystyka w Stacji Kosmicznej YSS i inne.

Rezerwacja miejsc: www.ciemnieniebo.pl

www.wiktorkasz.com

Wśród tradycyjnej już obserwacji gwieździstego nieba i Perseidów przy muzyce na żywo (w 2019 roku zaproponowano szeroki przekrój gatunków od klasycznej, filmowej, współczesnej w wydaniu instrumentalnym, po elektroniczną), wydarzenie uświetnił szereg prelekcji wyjątkowych gości - specjalistów związanych z tematyką ochrony ciemnego nieba w ramach projektu "Dark Sky Poland" dofinansowanego przez Narodowy Instytut Wolności - Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego w ramach Funduszu Inicjatyw Obywatelskich na lata 2014-2020. W tym samym terminie odbyły się także kolejne spotkanie w ramach projektu

grantowego "Niebo naszych dziadków", dofinansowanego z PROW 2014-2020 poprzez LGD "Żywiecki Raj", adresowanego w głównej mierze do dzieci i seniorów 50+. Była także okazja do zwiedzania Sferycznego Ogrodu Badawczego, którego powstanie wsparła firma Żywiec Zdrój S.A. w ramach Lokalnych Inicjatyw Społecznych 2018 i Narodowa Agencja Europejskiego Korpusu Solidarności. Na stronie www.ciemnieniebo.pl i za pośrednictwem pliku PDF dostępny był stale aktualizowany program VII Festiwalu Ciemnego Nieba oraz specjalnie przygotowany formularz rejestracyjny. W zjeździe udział wzięło blisko 150os., ale zarejestrowanych było prawie pół tysiąca! Niestety plany w dużej mierze pokrzyżowała pogoda...⁸

W dniach **10-11 listopada 2019r.** odbył się jesienny zjazd Stowarzyszenia POLARIS - OPP, który tym razem miał miejsce nie tylko w Sopotni Wielkiej, ale i Żywcu, gdzie zorganizowany został publiczny pokaz przejścia planety Merkury na tle tarczy Słońca - rzadkiego zjawiska astronomicznego, które przypadło akurat na 11 listopada 2019r. Z tej okazji specjalnie na rynku w Żywcu zostały wyeksponowane teleskopy astronomiczne zarówno należące do Stowarzyszenia POLARIS – OPP jak i Liceum Ogólnokształcącego im. M. Kopernika w Żywcu, które nawiązało z nami współpracę kilka miesięcy wcześniej. Brano także pod uwagę ekspozycję najnowszej realizacji naszego Stowarzyszenia - pneumatycznej planety Merkury - pierwszego ze składników 10-częściowej wystawy pt. Misja po Układzie Słonecznym, finansowanej przez Narodowy Instytut Wolności - Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego w ramach PROO 2018-2030 [ORB]. Jednak pogoda nie początkowo aż tak stabilna, więc zaniechano tego pomysłu – a szkoda. Słońce bowiem prezentowało się doskonale podobnie jak niewielka plamka na jego tarczy w postaci planety Merkury, a oprócz szóstki koordynatorów POLARIS-OPP i ok. 10-tki licealistów, na płycie rynku w Żywcu przewinęło się ok. 100os. obserwujących wspólnie to zjawisko astronomiczne.⁸

Ostatnim oficjalnym zjazdem w 2019 roku była okazja do spotkania w dniach **28-29 grudnia** w Sopotni Wielkiej, do której aby pożegnać, obfity w działania i projektu stary rok, przybyło dziewięćdziesiąt członków naszej organizacji. Weekend był jednak przeznaczony na bardzo niecodzienne działania, gdyż tematem przewodnim był

przeгляд i analiza dotychczasowych efektów z projektu dotacyjnego ORBITAR, który realizowany będzie aż do 2021 roku. Spotkanie to było bowiem zwieńczeniem zbioru pomysłów nt. wystawy planetarnej, której duża część powstała właśnie na przestrzeni

2019 roku, a końcem roku była okazja zobaczyć i współuczestniczyć w jej bezpośrednim tworzeniu. Końcówka roku i początek nowego był jednak również okazją do pierwszych podsumowań efektów, dyskusją nad pracami w 2020r. oraz obejrzeniem efektów wręcz zapierających dech w piersiach, jak wizyta np. we wnętrzu pneumatycznego modelu planety Ziemia. Dzielono również obowiązki i zadania na kolejne tygodnie z uwagi na kontynuację projektu Orbital i pierwsze zamówienia Astroeventów 2020r.⁸

3.4 Konkursy

W 2019 roku zorganizowane zostały następujące konkursy zewnętrzne, w którym nagrody jak i obsługę administracyjną zapewniło Stowarzyszenie POLARIS – OPP lub też sprawowało jedną z tych ról we współpracy z innymi podmiotami bądź osobami:

Konkurs Dark Sky Poland dla pięciu regionów kraju, to wydarzenie niebagatelne z uwagi na nagrody w postaci aż pięciu teleskopów o wartości 1500zł. każdy. Konkurs realizowany przez Program Ciemne Niebo w ramach projektu N-Cop miał za zadanie wypromować wśród mieszkańców pięciu, wybranych regionów kraju (Beskidy, Bieszczady, Izery, Puszcza Notecka, Warmia), dobre praktyki w zakresie ochrony ciemnego nieba i redukcji zanieczyszczenia sztucznym światłem. Zadaniem uczestników konkursu było samodzielne lub z pomocą liderów regionalnych Programu, dokonanie zmiany swojego oświetlenia przydomowego na prawidłowe, co pretendowało do nagrody w postaci zaproszeń do wizyty w siedzibie POLARIS-OPP jak i teleskopu Sky-Watcher o średnicy lustra 150mm na statywie paralaktycznym. Zainteresowanie było umiarkowane z uwagi na trudność w uczestnictwie (konieczność zmiany i udowodnienia instalacji prawidłowego oświetlenia), jednak we wszystkich regionach znaleźli się chętni by na swoim przykładzie chronić ciemne niebo.⁹

Konkurs PHOBETOR. W 2019 roku ogłoszony został tradycyjny konkurs dla młodzieży lokalnej na terenie gminy Jeleśnia, w którym udział wzięło blisko 40os. rywalizujących o samodzielnie wybierane nagrody i udział w wycieczce do Palmiarni w Gliwicach. Wytyczną do zdobycia punktów od lutego do grudnia 2019r. była jak największa frekwencja w działaniach zespołowych Stowarzyszenia POLARIS-OPP poczynając od spotkań projektowych po obserwacyjne czy techniczno-organizacyjne (np. testowanie planet pneumatycznych i sprzętu w praktyce). Nowością w tym roku była możliwość udziału w konkursie ze swoim dziadkiem, babcią, starszymi rodzicami czy wujkiem czy ciotką, w ramach budowanego dialogu międzypokoleniowego w ramach projektu KEP1 i KEP2. Koncepcja ta spotkała się z dużym entuzjazmem, choć do końca wytrzymały tylko nieliczne zespoły międzypokoleniowe. Wśród rozdanych na koniec roku nagród były m.in. plecaki, sprzęt RTV, odzież, teleskop, bony towarowe czy książki i sprzęt sportowy oraz rowerowy.¹⁰

⁸ realizacja zjazdu zgodna z § 6 Statutu Stowarzyszenia POLARIS – OPP.

⁹ realizacja konkursów i nagród zgodna z § 6 Statutu Stowarzyszenia POLARIS – OPP.

¹⁰ realizacja konkursów i nagród zgodna z § 6 Statutu Stowarzyszenia POLARIS – OPP.

3.5 Akcje, sympozja, konferencje

W 2019 roku Stowarzyszenie POLARIS – OPP realizowało następujące działania o charakterze przedsięwzięć zewnętrznych skierowanych do ogólnopolskiego, ogólnoeuropejskiego lub ogólnoświatowego grona odbiorców:

„Ogólnopolska Akcja 1% na astronomię” – na przestrzeni 2019 roku działania Akcji skupiły się na wsparciu jak zwykle popularyzacji astronomii oraz ochrony ciemnego nieba w Polsce. Ta druga dziedzina otrzymała pokaźny zastrzyk finansowy dzięki pozyskanej dotacji z projektu N-Cop, na rozszerzenie działań w pięciu regionach kraju (Bieszczady Zachodnie, Warmia, okolice Puszczy Noteckiej, Izery i Beskid Żywiecki), w której to Astroprocent odegrał zazwyczaj rolę niewielkiego wsparcia kosztów niekwalifikowanych w projekcie, jak np. niektóre opłaty za przejazdy liderów regionalnych, transport sprzętu pomiarowego i edukacyjnego, czy przygotowanie wizyt przedprojektowych dla specjalistów uczestniczących z różnych instytucji naukowych, zaangażowanych od lat w organizację Ogólnopolskiej Konferencji nt. Zanieczyszczenia Światłem. Ta pomimo zawieszenia od 2017 roku, nie przestała być wspierana przez Akcję „1% na astronomię” i tak ze środków zebranych za 2018 rok sfinansowano druk monografii pt. "Zanieczyszczenie światłem. Źródła, obserwacje, skutki.", pod red. dr Andrzeja Z. Kotarby. Publikacja była efektem wielomiesięcznej pracy osób, które wygłosiły swoje wystąpienia podczas V Ogólnopolskiej Konferencji na temat Zanieczyszczenia Światłem w dn. 19-20 października 2017 w Warszawie (również wspieranej wówczas z Akcji Astroprocentu). Była to ostatnia, krajowa konferencja tego typu w Polsce, toteż wartym uwagi jest zebrany materiał w postaci książki, która ukazała się w druku dopiero dwa lata później. Wartością dodaną projektu N-Cop było ukonstytuowanie się stałego Komitetu Naukowego OKZŚ, który właśnie w Sopotni Wielkiej podjął decyzję o wznowieniu konferencji w najbliższych miesiącach (wstępnie jesień 2020r.). Oprócz powyższego Astroprocent dofinansował również wydanie przetłumaczonej na język polski broszury wydanej przez Międzynarodową Unię Astronomiczną (IAU) z okazji swojego 100-lecia działalności, traktującej o problematyce „light pollution”. Udało się jak co roku dofinansować również nagrody dla studentów astronomii w ramach corocznej konferencji naukowych kół studenckich KSAKN 2019 we Wrocławiu, gdzie przesłano zakupione książki tematyczne wraz z ich wysyłką i drobne nagrody. Po raz pierwszy sfinansowano także jeden z egzaminów SEP dla działacza regionalnego Programu Ciemne Niebo w zakresie możliwości montażu oświetlenia publicznego, które redukuje zanieczyszczenie sztucznym światłem czy zakup oprzyrządowania do punktu pomiarowego na terenie CN-001 we współpracy z Instytutem Astronomicznym Uniwersytetu Wrocławskiego. Podobne, niewielkie wyposażenie do obserwacji astronomicznych i pomiarów zakupiono także na potrzeby badań prowadzonych przez studentów astronomii na tejże uczelni wyższej w ramach koła naukowego. Innymi przykładami działań były niewielkie kwoty wsparcia (od kilkudziesięciu do kilkuset złotych) na bezpośrednie działania związane z wymianą oświetlenia przydomowego wśród wnioskujących gospodarstw (jako wkład własny do projektu KEP1 oraz N-Cop) z terenu Izdebna i Sopotni Wielkiej, a także pokrycie pojedynczych nagród dla młodzieży w konkursie Phobetor. Również kilkaset złotych zainwestowano w pomoce dydaktyczne jak ekran do wyświetlania informacji o założeniach ochrony ciemnego nieba, statywy i oprawy oświetleniowe do ekspozycji podczas szkoleń i konferencji. Tradycyjnie w niewielkich kwotach Astroprocent finansował także wydatki na przesyłki materiałów, listów poparcia czy pakietów edukacyjnych o ciemnym niebie, podobnie jak opłatę domeny ciemnieb.pl na 2019 rok. Szczegółowy rozkład wydatkowania środków zostanie opublikowany w II połowie

3.6 Publikacje

3.6.1 Własne

Stowarzyszenie POLARIS – OPP wydało w 2019 roku następujące materiały w postaci publikacji własnych¹²:

- a) **IIP** – newsletter elektroniczny przygotowywany przez przedstawiciela Zarządu POLARIS-OPP za pośrednictwem poczty e-mail, został rozesłany w 2019 roku **3 razy** i dotyczył bieżących spraw związanych z działalnością Stowarzyszenia zastępujący tym samym dotychczasowy Biuletyn POLARIS-OPP.
- b) **Sprawozdanie merytoryczne za 2018 rok** – podstawowa publikacja własna, będąca zestawieniem wszystkich najważniejszych wydarzeń, działań, prac i innych aspektów działalności Stowarzyszenia POLARIS-OPP. Na kilkunastu stronach opisywana jest cała tematyka funkcjonowania zgodnie ze schematem sprawozdawczym przyjętym przez Walne Zebranie kilka lat temu. Opracowanie to dostępne jest na stronie internetowej naszego Stowarzyszenia w dziale administracyjno-księgowym lub w siedzibie w Sopotni Wielkiej.
- c) **Sprawozdanie z działalności OPP za 2018 rok**, wcześniej funkcjonujące na stronie Departamentu Ekonomii Społecznej Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, a obecnie dostępne na stronach Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego – <https://sprawozdaniaopp.niw.gov.pl/> oraz w formie wydruku w siedzibie Stowarzyszenia w Sopotni Wielkiej.
- d) **strony internetowe** – na przestrzeni wspomnianego roku Stowarzyszenie posiadało następujące adresy, prowadzone przy zaangażowaniu działu informatycznego:
 - www.polaris.org.pl – główna witryna organizacji, na której umieszczane były wszelkie bieżące informacje jak również komasowane są różne bazy danych (raporty, sprawozdania, publikacje, wzory umów, wniosków itp.). Strona aktualizowana była na bieżąco przez przedstawiciela Zarządu oraz dział informatyczny. W 2018 roku dodano nowe artykuły na temat ważniejszych wydarzeń w działalności (łącznie 66 nowych publikacji) oraz opracowano kilkanaście banerów, mniejszych grafik i modułów informacyjnych.
 - www.astroprocent.pl – osobna strona Ogólnopolskiej Akcji „1% na astronomię” pełniła funkcję informacyjno-popularyzatorską na temat celów przeznaczania zebranych środków, a także umieszczono wydarzenia związane z metodami promocji Astroprocentu. Jak co roku zaktualizowano instrukcję przekazywania odpisów podatkowych za 2018 rok oraz wprowadzono dodatkowe dane na temat przeznaczania środków na publikacje czy analizy wydatkowania środków za poprzednie lata w postaci graficznej.
 - www.ciemnieniebo.pl – oficjalny serwis internetowy Programu Ciemne Niebo (vide rozdział 3.2) był ponownie jedną z najbardziej poczytnych stron wg statystyk serwera home.pl na którym umieszczono całą bazę

¹¹ realizacja akcji i wydatkowanie środków zgodnie z § 6 Statutu Stowarzyszenia POLARIS – OPP.

¹² wydawanie publikacji zgodnie z § 6 Statutu Stowarzyszenia POLARIS – OPP.

danych. Witryna cieszyła się niesłabnącym zainteresowaniem z uwagi na licznie strony cytujące zamieszczone w niej materiały, odnośniki z różnych portali itp. Strona zyskała zainteresowanie dzięki projektowi N-Cop finansowanego z NIW-CRSO (FIO 2019), a także konkursowi dla pięciu regionów kraju. Do jej zwiększonej czytelności przyczyniła się także emisja odcinka Astronarium o ochronie ciemnego nieba, nagranych przez Telewizję Polską (m.in. na terenie Sopotni Wielkiej). Film z uwagi na możliwości publicznej emisji jako materiału dydaktycznego, został także umieszczony w 2019 roku na głównej stronie serwisu. Po raz pierwszy w opracowanie kalendarza rocznego zjawisk na ciemnym niebie w 2020r. (pod koniec 2019r.), zaangażował się także jeden z członków honorowych Stowarzyszenia POLARIS – OPP, astronom z Radia Katowice – DESJA.

- www.astroevents.pl – strona internetowa dedykowana Astroeventom Stowarzyszenia POLARIS – OPP w 2019 roku miała swoją główną odsłonę w postaci nowego bloga/wizytówki nt. najciekawszych realizacji oraz zadań odpłatnych prowadzonych przez naszą organizację. Przyczynił się do tego projekt Orbiter, dzięki któremu sfinansowano nie tylko opracowanie strony czy hosting, ale i zaprojektowanie grafiki tematycznej o wystawie „Misja po Układzie Słonecznym”, we współpracy z jedną z agencji marketingowych branży retail. Na kilku podstronach uwidoczniło dotychczasowe efekty działań oraz możliwości jakie daje nowo powstała koncepcja pneumatycznych planet, w których można poprowadzić iście kosmiczne warsztaty. Strona została pozytywnie oceniona przez osoby związane z branżą eventową jak również przewiduje się jej dalsze rozbudowanie i aktualizowanie na przestrzeni 2020 i 2021 roku.

f) **inne materiały** – w 2019 roku największa ilość materiałów drukowanych została wydana za pośrednictwem projektu N-Cop oraz JAN i ORB. Mowa tu przede wszystkim o broszurach, publikacjach tematycznych Programu Ciemne Niebo, opracowaniach własnych koordynatorów projektu „Sferyczny Ogród Badawczy” czy w końcu galerie zdjęć i materiałów z okazji 25-lecia działalności Stowarzyszenia POLARIS – OPP.

3.6.2 Obce

W 2019 roku koordynatorzy POLARIS-OPP opublikowali lub przyczynili się do publikacji różnego typu materiałów i informacji związanych z szeroko pojętą działalnością Stowarzyszenia POLARIS – OPP, w następujących źródłach zewnętrznych¹³:

- a) ok. **3 emisji telewizyjnych** w programie Astronarium TVP oraz wydaniach informacyjnych TVN24,
- b) ok. **6 artykułów prasowych** związanych z takimi wydarzeniami jak VII Festiwal Ciemnego Nieba, projekt Sferycznego Ogrodu Badawczego, projektu Niebo naszych dziadków i nt. projektu grantowego z dotacji firmy Żywiec Zdrój S.A.,
- c) ok. **4 emisji radiowych** w takich rozgłośniach jak ESKA Beskidy i Radio Bielsko itp.
- d) ok. **15 publikacji internetowych** w postaci własnych materiałów jak i wiadomości portalowych (newsy) w serwisach i witrynach typu www.facebook.pl (fanpage Programu Ciemne Niebo), www.wyborcza.pl, www.tvn24.pl, www.onet.pl oraz www.wp.pl , a także liczne witryny

¹³ publikacje zgodne z § 6 Statutu Stowarzyszenia POLARIS – OPP.

miejskie i regionalne, partnerów instytucjonalnych (vide rozdział 3.9) i inne przykładowe:

<https://www.facebook.com/SferycznyOgrodBadawczy>

<https://mail.beskidlive.pl/z-zycia-gmin/jelesnia/4087-sferyczny-ogrod-badawczy-w-sopotni-wielkiej>

<https://bielskobiala.beskidy.news/wydarzenia/4911-sferyczny-ogrod-badawczy>

<https://bielskobiala.wyborcza.pl/bielskobiala/7,88025,24487598,powstanie-ogrod-badawczy-jadalne-rosliny-pod-sferyczna-kopula.html>

<http://radioccm.pl/informacje/sopotnia-wielka-astronomowie-posadza-z-tej-ziemi-sferyczny-ogrod-badawczy>

<http://www.jelesnia.pl/item/2529-pierwsze-wyklady-w-ramach-projektu-sferyczny-ogrod-badawczy>

<https://jelesnia.naszgok.pl/n,sferyczny-ogrod-badawczy>

<https://openandeasy.pl/openandeasy/zgloszenie/9f00f161b?fbclid=IwAR07i8Tb4S9CMGGxHh0cGjfUojQrBLP4JzLINU1cJ2qDlupVlwt-SzQK8bk>

<https://www.youtube.com/watch?v=zicrM7JRuME&t=127s>

3.7 Raport społeczny - dodatek OPP

W 2019 roku Stowarzyszenie POLARIS – OPP jako organizacja pożytku publicznego, w myśl ustawy z dn. 24 kwietnia 2003 roku o pożytku publicznym i o wolontariacie realizowało cele statutowe w następujących obszarach sfery zadań publicznych (wg wybranych punktów z art. 4 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2018 r., poz. 450, z późn. zm.))¹⁴:

- pomoc społeczna, w tym pomoc rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywanie szans tych rodzin i osób;
- nauka, edukacja, oświata i wychowanie;
- działalność na rzecz dzieci i młodzieży w tym wypoczynku dzieci i młodzieży;
- ekologia i ochrona zwierząt oraz ochrona dziedzictwa przyrodniczego;
- promocji i organizacji wolontariatu;
- działalność na rzecz organizacji pozarządowych.

3.8 Działalność odpłatna statutowa.

W ramach odpłatnej działalności statutowej pożytku publicznego, Stowarzyszenie POLARIS – OPP zrealizowało na przestrzeni 2019 roku łącznie **46 zadań, głównie o charakterze popularyzatorskim i edukacyjnym** dla 42 podmiotów, JST, firm i/lub organizacji członkowskich. W przeważającej ilości były to działania o charakterze warsztatowym, rekreacyjno-rozrywkowym i szkoleniowym z zakresu nauk ścisłych, obsługi sprzętu, zagadnień III sektora i projektów dotacyjnych oraz aktywizacji środowisk lokalnych. Po raz pierwszy w historii działalności pozyskano również dotację na rozwój działalności odpłatnej statutowej w postaci projektu ORB, mającego na celu zdywersyfikować źródła przychodów budżetowych. W tym przypadku postawiono na tzw. III filar struktury finansowania POLARIS-OPP do którego zaliczają się Astroeventy i działania pochodne (Pikniki z Astronomią, WGW i inne).¹⁵

¹⁴ działania zgodne z § 6 Statutu Stowarzyszenia POLARIS – OPP.

¹⁵ działania odpłatne zgodne z § 6 Statutu Stowarzyszenia POLARIS – OPP.

3.9 Współpraca instytucjonalna.

W 2019 roku Stowarzyszenie POLARIS – OPP miało przyjemność w szczególności współpracować (formalnie lub nieformalnie) z następującymi instytucjami, organizacjami, podmiotami trzeciego sektora, przedsiębiorstwami, innymi osobami prawnymi i fizycznymi, oraz organami władzy państwowej w zakresie wspólnej realizacji działań, przyczyniających się do osiągnięcia celów statutowych Stowarzyszenia POLARIS-OPP (wg kolejności alfabetycznej):¹⁶

- **About Marketing & Communication** – Warszawa,
- **Agroturystyka Nad Wodospadem** – Sopotnia Wielka,
- **Biblioteka Gminna** – Sopotnia Wielka, Jeleśnia,
- **Biuro Podróży JAGA** – Radlin,
- **Centrum Konferencyjno-Wypoczynkowe VESTA** – Jeleśnia,
- **Dark Sky Slovenia** – Ljubljana
- **Delta Optical** - Warszawa, Osiny-Mińsk Mazowiecki,
- **Dominikański Dom Rekolekcyjny w Korbielowie** – Korbielów.
- **Fundacja Satelitarna Polarisu** – Sopotnia Wielka,
- **Gminny Ośrodek Kultury** – Stryszawa
- **Instytut Astronomiczny Uniwersytetu Wrocławskiego** – Wrocław.
- **Klub Astronomiczny ALMUKANTARAT** – Warszawa
- **Narodowa Agencja Europejskiego Korpusu Solidarności** – Warszawa
- **Narodowy Instytut Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego** – Warszawa
- **Planetarium Śląskie** – Chorzów
- **Stowarzyszenie LGD „Żywiecki Raj”** – Łodygowice.
- **Urząd Gminy** – Baligród
- **Urząd Gminy** – Jeleśnia.
- **Urząd Miasta** – Dobre Miasto
- **Urząd Miasta** – Sieraków.
- **Urząd Miasta** – Świeradów-Zdrój
- **ZBM PROBUD** – Żywiec,
- **Zespół Szkół nr 4, dyr. R. Ducin** – Sopotnia Wielka,
- **Żywiec Zdrój S.A.** – Jeleśnia, Węgierska Górka,

IV. Informacje finansowo-kadrowe

4.1 Uzyskane przychody

W 2019 roku Stowarzyszenie POLARIS - OPP uzyskało następujące przychody z poniższych źródeł:

Lp.	Źródło przychodu	Kwota
1.	Składki członkowskie	790,00
2.	Odsetki bankowe	0,00
3.	Darowizny od osób fizycznych	21 182,00

¹⁶ współpraca zgodna z § 6 Statutu Stowarzyszenia POLARIS – OPP.

4.	Odpisy podatkowe z 1%	7 794,75
5.	Darowizny od osób prawnych	18 971,01
6.	Ofiarność publiczna	0,00
7.	Dotacje	332 049,33
7a.	-dotacje z budżetu państwa, powiatu, gminy	308 944,31
7b.	-dotacje zagraniczne	23105,02
8.	Darowizny od fundacji	0,00
9.	Spadki i zapisy	0,00
10.	Odpłatna działalność statutowa	47 331,47
11.	Z innych źródeł	17 730,25
SUMA		445 848,81

Jednocześnie Stowarzyszenie POLARIS – OPP w 2019 roku nie prowadziło działalności gospodarczej.

4.2 Poniesione koszty

W 2019 roku Stowarzyszenie POLARIS – OPP poniosło następujące koszty tytułem poniższych wydatków:

Lp.	Rodzaj kosztu	Kwota
1.	Nieodpłatna działalność statutowa	367 609,99
2.	Odpłatna działalność statutowa	50 912,18
3.	Administracja	56 796,30
4.	Działalność gospodarcza	0,00
5.	Pozostałe koszty	172,27
SUMA		475 490,74

Nadwyżka przychodów nad kosztami nie wystąpiła w 2019r.

4.3 Zasoby kadrowe

W 2019 roku Stowarzyszenie POLARIS – OPP posiadało następujące zasoby personalne i kadrowe realizujące cel statutowy:

Lp.	Stanowiska	Ilość osób
a)	Pracownicy etatowi	2
b)	Pracownicy na umowy cywilnoprawne	50
c)	Kandydaci – wolontariusze	9
d)	Członkowie – wolontariusze	21
SUMARYCZNIE		~82

4.4 Informacje dodatkowe

Przez okres 2019 roku Stowarzyszenie POLARIS – OPP:

- a) wypłaciło wynagrodzenia, nagrody finansowe, premie i inne świadczenia w łącznej kwocie brutto: **151 470,88 zł.**
- b) wypłaciło łącznie członkom Zarządu i innych organów Stowarzyszenia

- wynagrodzenia roczne w wysokości: **0 zł.**
- c) poniosło wydatki na umowy cywilnoprawne: **109 050,85 zł.**
 - d) udzieliło pożyczek pieniężnych: **nie dotyczy**
 - e) posiadało kwoty ulokowane na rachunkach bankowych: **23 260,94 zł.**
 - f) nabyło wartości obligacji, uzyskało udziały, nabyło akcję w spółkach prawa handlowego: **nie dotyczy**
 - g) nabyło ruchomości: **0 zł.**
 - h) zainwestowało w nieruchomości (własne i obce): **0 zł.**
 - i) nabyło środki trwałe na łączną kwotę: **200 707,07 zł.**
 - j) posiadało wartości aktywów i zobowiązań: **w załączeniu sprawozdanie finansowe**
 - k) otrzymało zlecenia na usługi, państwowe zadania zlecone i zamówienia publiczne od podmiotów państwowych i samorządowych: **Urząd Gminy Jeleśnia, Narodowy Instytut Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego.**
 - l) rozliczało się z tytułu ciężących zobowiązań podatkowych: **PIT-4 i ZUS**
 - m) składało deklaracje podatkowe: **CIT**
 - n) zostało poddane kontroli zewnętrznej: **Zakład Ubezpieczeń Społecznych**
 - o) posiadało konta w banku: **Bank Millennium S.A. – jedno konto złotówkowe oraz Bank BGŻ – jedno konto złotówkowe z przeznaczeniem na dotacje**
 - p) zleciło obsługę księgową dokumentacji rozliczeniowej: **UnionNGO - Katowice.**

V. Wyróżnienia i podziękowania

5.1 Tytuł Polarisowca Roku

Zgodnie z przyjętą zasadą o nadawaniu Tytułu Polarisowca Roku (dawniej Klubowicza Roku) w Stowarzyszeniu POLARIS – OPP, decyzję przyznania tego wyróżnienia podejmuje się w drodze głosowania korespondencyjnego wszystkich zainteresowanych i uprawnionych koordynatorów POLARIS-OPP w okresie od zakończenia roku do najbliższego Walnego Zebrania. Za 2019 rok Tytuł Polarisowca Roku otrzymała:

Natalia Krzeszowiak

za
koordynację projektów
Sferycznego Ogrodu Badawczego
i duże zaangażowanie w realizację
celów statutowych ponad obowiązki
służbowe.

5.2 Odznaczenia

W 2019r. nie została wręczona żadna „**Błękitna Odznaka Polarisu**”.
Odznaczenia te przysługują osobom, które w dniu wręczenia posiadają nieprzerwany, pięcioletni staż członkowski licząc od początku działalności POLARIS-OPP tj. od 1994r. oraz członkom honorowym Stowarzyszenia.

5.3 Nominacje

Na podstawie decyzji Zarządu Stowarzyszenia POLARIS-OPP do Tytułu Polarisowca Roku 2019 nominowano osoby:

Patryk Bończyk - za reaktywację działu medycznego w 2019 roku oraz szczególne zaangażowanie podczas VII Festiwalu Ciemnego Nieba

Anna Zając – za pomysł i współrealizację projektu Sferyczny Ogród Badawczy

Natalia Krzeszowiak – za koordynację projektów Sferycznego Ogrodu Badawczego i duże zaangażowanie w realizację celów statutowych ponad obowiązki służbowe.

5.4 Podziękowania i podsumowanie minionego roku

Zarząd Stowarzyszenia POLARIS – OPP pragnie wyrazić szerokie uznanie dla osób, które wbrew bardzo słabym perspektywom stabilnej działalności na przełomie 2018 i 2019 roku, nie zaprzestały swojego zaangażowania i czynnie udzielały się w życiu naszej organizacji. Cierpliwość została wynagrodzona takimi efektami jak to, że 2019 rok był jednym z najobfitszych pod względem ilości otrzymanych dotacji na projekty i przedsięwzięcia rozwojowe. Na zawsze ten rok wpisze się w naszą pamięć jako ten, w którym ilość działań przekraczała nasze możliwości i wręcz mówiło się już o przysłowiowej „klęsce urodzaju”... Mimo tego podaliśmy wielu zadaniom, tak nietypowym jak Sferyczny Ogród Badawczy, rewitalizacja ASTROMETEO, nawiązanie dialogu międzypokoleniowego wśród mieszkańców Sopotni Wielkiej, sukces wielu działań Programu Ciemne Niebo w Polsce, aż w końcu perspektywa nowego „otwarcia” w działalności odpłatnej statutowej za pośrednictwem projektu Orbital. Oby tylko jakaś „siła wyższa” nie zniweczyła naszych dotychczasowych i tak ciekawie zapowiadających się działań statutowych w kolejnym, 2020 roku...

**Zarząd
Stowarzyszenia POLARIS – OPP**